

efter i mange Aar at have modsat sig endog den gamle, sædvanlige Bevilling paa Folkehøjskolekontoen, nu gaar ind paa en Lovhævedelse af disse Skoler og en meget betydelig Forøgelse af det aarlige Statsstilskud til dem. Jeg for mit personlige Bedkommende vil tilstaa, at jeg paa dette Punkt ikke har nogen Vanskelighed ved Smødefkommen; thi jeg har altid været af den Mening, at det ikke just var det klogeste, man den Gang gjorde ved i sin Tid at nedsette den gamle Sum til disse Skoler, og jeg har meget godt forstaaet, at man en Gang maatte komme til at faa dem fæstnede gennem en Lov. Men jeg havde rigtig nok ventet, at denne Fæstnelse af Folkehøjskolerne ved Lov, denne Forøgelse af det Tilskud, som Statskassen aarlig giver dem, at denne Smødefkommen fra den anden Side, særlig fra det andet Tings Side, vilde have bevirket en ganske anden Smødefkommen fra dette Tings Side, end jeg ser. For øvrigt er det jo ikke alene Folkehøjskoleloven, som dette Ting har ønsket at faa gennemført; ogsaa Lovforslag om Landbrugsskoler have jo ligget dette Ting stærkt paa Sinde. Jeg vil ikke paastaa, at Modstanden mod disse Skoler har været særdeles stor fra det andet Tings Side, eller i det hele taget fra anden Side; men dog alligevel ser jeg ikke rettere, end at det, at man er gaaet ind paa disse Skoler, virkelig ogsaa fra den anden Side maa betragtes som en betydelig Smødefkommen. At man faar gennemført Loven om Landbohøjskolen, betragter jeg ikke som en Smødefkommen fra nogen af Siderne. Det er et Lovforslag, som ganske vist er fremkommet fra Regeringens Side, men som i det væsentlige har faaet Tilslutning fra begge Sider; man har været uenig om en Del Detailler, og særlig har man gjort den Fordring gældende fra dette Tings Side, at denne Lov ikke burde komme ud, undtagen der ogsaa kom en Lov om Folkehøjskolerne ud. Men i og for sig tror jeg, at jeg tør sige, at man ikke har haft noget imod Loven som saadan; at den gennemføres, er altsaa ikke nogen særlig Smødefkommen hverken fra Venstres eller fra Højres Side. Den Smødefkommen, som jeg, som jeg før udtalte, havde haabet, at der vilde være kommen frem ved, at man fra Højres Side nu endelig gik ind paa en Folkehøjskolelov, var ganske vist en Lov om Organisationen af den polytekniske Læreanstalt og en Universitetslønningslov. Det er ganske sikkert, at Lovforslaget om den polytekniske Læreanstalt kan man jo haabe at faa gennemført en anden Gang, thi Haabet bestammer ingen. Jeg har kun udtalt — og dertil har jeg dog

haft nogen Grund i den Udvalgsbetænkning, som ligger for — at hvis Gennemførelsen af et Lovforslag vedrørende den polytekniske Læreanstalt ikke fører til andet end nogen Lønningsforbedring, da er det kun lidet værd, for ikke at sige værdiløst for den polytekniske Læreanstalt. Jeg har ikke sat den polytekniske Læreanstalt i en uopløselig Forbindelse med Universitetslønningsloven, saaledes som den højtærede Minister mente; jeg har paa ingen Maade ment, at man, Sagen set i og for sig, ikke skulde kunne gennemføre en Universitetslønningslov uden at tage polyteknisk Læreanstalt med; nej, det jeg har sat polyteknisk Læreanstalt i Forbindelse med, er Lovforslaget om Landbohøjskolens Organisation, og jeg tror, at jeg deri har Ret, at Loven om Landbohøjskolen er en Lov til Gavn og Glæde for Landbruget her i Landet, og Loven om den polytekniske Læreanstalt er en Lov, som vil være særlig til Gavn for de øvrige Stænder her i Landet, for København, for Købstæderne, for Industrien. Derfor er det meget naturligt at sætte disse to Anstalters Organisation i en vis Forbindelse, og derfor er ogsaa i tidligere Aar Lovforslaget om den polytekniske Læreanstalt fremkommet samtidig med, at et Lovforslag om Landbohøjskolen er bleven forelagt dette Ting, just i Anerkendelse af, at der var en naturlig Forbindelse mellem disse 2 Lovforslag. Naar jeg altsaa ser hen til, at den Smødefkommen, der er vist fra den Side, hvortil jeg henregner mig, finder sit Udtryk i en Lov om Folkehøjskolerne og en dermed sammenhængende Lov om Landbrugsskoler, medens den Smødefkommen, der vises fra den anden Side, finder sit Udtryk ikke i en Organisationslov for Universitetet, men i en Lønningsforbedring for Universitetsprofessorerne af 3—400 Kr. pr. Professor, saa tillader jeg mig at mene, at denne sidste Smødefkommen ikke er tilsvarende til den første. Det er ikke mig, der har paabegyndt at ville se Tingene paa den Maade; men ser man Sagen en Gang fra den ærede Ordførers Ståde — han fremhævede jo, at denne Lovs Vedtagelse var afhængig af, at man fra anden Side vedtog en anden Lov, nemlig Loven om Folkehøjskolerne, som dette Ting særlig ønskede gennemført — har jeg fundet disse Bemærkninger, som jeg her har fremført, berettigede.

Den højtærede Minister mente, at det var et uholdbart Standpunkt for en Minister at ville indtage ikke at ville modtage et Lovforslag vedrørende hans Administration, hvorigennem der dog maatte siges at være noget Fremfritid. For det første er det